

Collegebesluit

Onderwerp Akkoord gaan met de afspraken met het hoogheemraadschap van Rijnland over het beheer en onderhoud van stedelijk oppervlaktewater	
Nummer	2017/264174
Portefeuillehouder	Sikkema, C.Y.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
Afdeling	STZ/OGV
Auteur	Follmi, E.
Telefoonnummer	023-5114044
Email	efollmi@haarlem.nl
Kernboodschap	In 2008 en 2009 hebben de gemeente en het hoogheemraadschap van Rijnland besluiten genomen over de overdracht van het beheer en onderhoud van het stedelijk oppervlaktewater (Spaarne, singels en grachten) aan Rijnland. Daarmee werden de sterk versnipperde taken bij het waterschap belegd. Acties en onduidelijkheden in deze besluiten en nieuwe ontwikkelingen van de afgelopen jaren vragen om een actualisatie van de besluiten uit 2008/2009. Het afgelopen jaar hebben beide partijen hierover overleg gevoerd en overeenstemming bereikt. Met dit collegebesluit en bijgaande brief van het college aan Rijnland worden deze afspraken bekrachtigd.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie Beheer. Met voorliggende actualisatie van de besluiten uit 2008 en 2009 worden deze besluiten niet gewijzigd. Het gaat om het formeel afronden van de in de besluiten opgenomen acties, oplossen van onduidelijkheden die uit de besluiten voortvloeien en beoordelen van nieuwe ontwikkelingen. Dit is een bevoegdheid van het college. Omdat het besluit uit 2008 door de raad is genomen en het besluit uit 2009 ter informatie aan de commissie Beheer is voorgelegd, dient de commissie Beheer wel actief over dit besluit te worden geïnformeerd.
Relevante eerdere besluiten	• Overeenkomst met het hoogheemraadschap van Rijnland over onderhoud stedelijk oppervlaktewater, zoals vastgesteld in de raad van 21 november 2008 (2008/162737). • Overdracht waterbeheer Haarlemse polders aan het hoogheemraadschap van Rijnland, zoals besproken in de commissie van 14 januari 2010 (2009/231105).
Besluit College d.d. 27 juni 2017	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. Akkoord te gaan met de afspraken over het beheer en onderhoud van het stedelijk water, zoals verwoord in bijgaande brief van het college aan Rijnland. 2. Rijnland met bijgaande brief over dit besluit te informeren. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

In 2008 en 2009 hebben de gemeente en het hoogheemraadschap van Rijnland afspraken gemaakt over de overdracht van het beheer en onderhoud van het stedelijk oppervlaktewater aan Rijnland. Dit is in lijn met het Integraal Waterplan Haarlem. Het gaat om onderhoudstaken aan het Spaarne, Mooie Nel, de stadsgrachten, singels en sloten in het stedelijk gebied. Het gaat ook om het peilbeheer van een aantal Haarlemse polders, zoals de Verenigde Grote en Kleine Polders, Poelpolder en Romolenpolder.

In de besluiten van 2008 en 2009 zaten een aantal acties die dienden te worden uitgevoerd, alvorens de overdracht van bepaalde taken kon plaatsvinden. Verder heeft de gemeente de afgelopen zeven jaar nieuwe singels en waterpartijen gerealiseerd. Het onderhoud van dit water is nog niet formeel aan Rijnland overgedragen. In de toekomst worden meer singels aangelegd, waarvan het beheer en onderhoud ook geregeld moet worden. Tot slot zaten in de besluiten van 2008/2009 een aantal onduidelijkheden die moesten worden opgelost. Over deze openstaande zaken hebben de gemeente en het hoogheemraadschap het afgelopen jaar ambtelijk en bestuurlijk overleg gevoerd en overeenstemming bereikt.

2. Besluitpunten college

Het college besluit:

1. Akkoord te gaan met de afspraken over het beheer en onderhoud van het stedelijk water, zoals verwoord in bijgaande brief van het college aan Rijnland.
2. Rijnland met bijgaande brief over dit besluit te informeren.

3. Beoogd resultaat

Met de afspraken zoals verwoord in bijgaande brief van het college aan het dagelijks bestuur van Rijnland worden de besluiten uit 2008/2009 over de overdracht van beheer- en onderhoudstaken van het stedelijk water aan Rijnland geactualiseerd. Dit draagt bij aan een heldere taakverdeling tussen de gemeente en het waterschap aangaande het stedelijk waterbeheer en schept duidelijkheid naar de inwoners van Haarlem toe.

4. Argumenten

Het besluit past in het ingezet beleid

Met het Integraal Waterplan Haarlem werken de gemeente en het hoogheemraadschap aan een goed ingericht en toekomstbestendig stedelijk watersysteem. Het belang hiervan zal door het veranderende klimaat alleen nog maar toenemen. Denk hierbij aan afvoer van overtollig regenwater in natte perioden, aanvoer van water in droge tijden en verkoeling bij hittestress. Bovenal moet het beheer en onderhoud van het stedelijk water op orde zijn en eenduidig geregeld zijn. Deze taken waren in Haarlem sterk versnipperd. In het Waterplan Haarlem is dan ook opgenomen dat Rijnland en Haarlem afspraken maken over de overdracht van het beheer en onderhoud van het stedelijk water aan Rijnland.

2017/264174 Akkoord gaan met de afspraken met het hoogheemraadschap van Rijnland over het beheer en onderhoud van stedelijk oppervlaktewater

Het waterschap is het beste toegerust om het beheer en onderhoud van water op zich te nemen.

De waterschappen hebben van oudsher en rechtswege de zorg voor het waterbeheer. Het gaat om taken zoals: het regelen van het waterpeil en de doorstroming met stuwen, inlaten en gemalen; het op diepte houden van de watergangen (baggeren); het voorkomen dat watergangen dichtgroeien; weghalen van het vuil uit het water; op hoogte houden van de dijken. Rijnland heeft dus de juiste expertise en ervaring om deze taken van de gemeente over te nemen.

In 2008 en 2009 zijn de meeste taken naar Rijnland gegaan

De overdracht van het beheer en onderhoud van het water vond in 2008 en 2009 plaats. In december 2008 hebben de gemeente en het hoogheemraadschap een overeenkomst gesloten over de overdracht van het onderhoud van het stedelijk water aan Rijnland (raadsbesluit 213/2008). Het gaat om onderhoud aan het water, zoals in 1.2 genoemd en niet om onderhoud aan bruggen, kademuren, steigers, etc. Verder is het onderhoud aan het water in het agrarisch gebied van Haarlem uit de overeenkomst gehouden. Dat gebeurt van oudsher door de eigenaar/pachter van het land.

In december 2009 heeft de gemeente middels een provinciaal besluit het waterbeheer van een aantal Haarlemse polders aan Rijnland overgedragen (collegebesluit 2009/231105). Het gaat om de polders waarvan het waterbeheer nog bij de gemeente lag, zoals de polders rond Schalkwijk. Vanaf 1 januari 2010 heeft Rijnland dus de zorg voor het peilbeheer en de veiligheid van de dijken van alle in de gemeente Haarlem gelegen polders.

Dit collegebesluit bevestigt dat de acties uit de besluiten van 2008 en 2009 zijn afgerond

In de afspraken van 2008 en 2009 zijn een aantal acties opgenomen als voorwaarde voor de overdracht van taken. Zo moet de gemeente het over te dragen stedelijk water eerst op diepte brengen (baggeren). Ook moet de gemeente Rijnland financieel compenseren voor het achterstallig onderhoud van de over te dragen waterstaatswerken, zoals gemalen, stuwen en inlaten. Inmiddels heeft de gemeente het achterstallig onderhoud voor het in 2009 met Rijnland afgesproken bedrag van € 1,5 miljoen bij Rijnland afgekocht. Ook is het overgrote deel van het water in Haarlem gebaggerd en kan dus formeel in onderhoud naar Rijnland. Voor een aantal gemalen boden de besluiten uit 2008 en 2009 geen duidelijkheid. Hierover hebben de gemeente en Rijnland overeenstemming bereikt.

Dit collegebesluit regelt de overdracht van beheer en onderhoud van nieuwe watergangen

In de afgelopen tien jaar heeft de gemeente veel nieuw stedelijk water gerealiseerd. Voorbeelden zijn de ringgracht op het voormalig Ripperda-terrein, de ringgracht rond het Da Vinciplein in Meerwijk en de parkvijver in Delftwijk. Het onderhoud van dit water is nog niet formeel aan het hoogheemraadschap van Rijnland overgedragen. Verder is het van belang dat Rijnland en Haarlem voor toekomstige watergangen en gemalen een procedure afspreken voor de voorwaarden waaraan de nieuwe watersystemen moeten voldoen om voor overname van beheer en onderhoud in aanmerking te komen. Een en ander op basis van de besluiten uit 2008 en 2009.

2017/264174 Akkoord gaan met de afspraken met het hoogheemraadschap van Rijnland over het beheer en onderhoud van stedelijk oppervlaktewater

Dit collegebesluit is het resultaat van ambtelijk en bestuurlijk overleg met Rijnland

Over bovenstaande ontwikkelingen en onduidelijkheden hebben de gemeente en Rijnland het afgelopen jaar overleg gevoerd. Dit overleg werd geïnitieerd met een brief van portefeuillehouder Cora-Yfke Sikkema aan Rijnland (d.d. 27 september 2016 met kenmerk 2016/441986) met een aantal voorstellen om de besluiten uit 2008/2009 te actualiseren. In het overleg op 1 mei jl. hebben de verantwoordelijke portefeuillehouders van Haarlem en Rijnland hierover overeenstemming bereikt. Het hoogheemraadschap heeft deze besluiten vervolgens per brief aan de gemeente bekrachtigt (d.d. 14 juni 2017 met kenmerk 17.046056).

Met voorliggende brief van het college aan het hoogheemraadschap stemt het college in met de afspraken zoals deze door het hoogheemraadschap in haar brief zijn verwoord.

De actualisatie van de afspraken heeft geen financiële consequenties

Voor de inhoud van de afspraken wordt verwezen naar bijgaande brief. De belangrijkste actie die de gemeente op basis van deze afspraken op zich neemt betreft het baggeren van een aantal nog niet gebaggerde watergangen in de periode 2017-2019. Deze actie is geprogrammeerd en heeft geen financiële consequenties voor de lopende vastgestelde begroting.

In de uitvoering worden de stakeholders betrokken

Met dit collegebesluit worden onduidelijkheden in het beheer en onderhoud van het water opgelost. Dit verheldert de communicatie tussen de gemeente en Rijnland, en beide partijen zullen dit waar nodig doorzetten naar gecontracteerde partners in het beheer en onderhoud van het water. Voor wat betreft het baggeren van de nog niet gebaggerde watergangen gaat de gemeente haar aandeel in dit werk communiceren en afstemmen met de betrokken gebruikers van het te baggeren water.

5. Risico's en kanttekeningen

Aan de uitvoering van de afspraken zoals verwoord in bijgaande collegebrief zijn voor de gemeente geen risico's verbonden. De besluiten uit 2008/2009 vormen het raamwerk voor eenduidig waterbeheer. Met de actualisatie worden de acties uit dit raamwerk afgerond, onduidelijkheden opgelost en nieuwe ontwikkelingen er aan toegevoegd.

6. Uitvoering

De afspraken zoals verwoord in bijgaande collegebrief zijn bij positief besluit door het college direct van kracht. Rijnland gaat dit najaar de Legger hierop aanpassen. De in paragraaf 4.4 genoemde watergangen gaat de gemeente in de periode 2017-2019 baggeren, waarna het onderhoud van deze watergangen aan Rijnland wordt overgedragen. Rijnland zal het op diepte brengen van de overige nog niet gebaggerde watergangen ofwel aan de betreffende eigenaar overlaten ofwel in haar reguliere baggerprogramma opnemen.

2017/264174 Akkoord gaan met de afspraken met het hoogheemraadschap van Rijnland over het beheer en onderhoud van stedelijk oppervlaktewater

7. Bijlagen

1. Brief van het college aan het dagelijks bestuur van Rijnland over de Overdracht beheer en onderhoud stedelijk water.
2. Kaart Overname onderhoud stedelijk water.
3. Kaart Over te dragen gemalen.
4. Brief van Rijnland aan het college Overdracht beheer en onderhoud watersysteem Haarlem d.d. 14 juni 2017 met kenmerk 17.046056.